

REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrierile nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrisul nu se
retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele:

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nuz. Augensfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelt.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bornat, Julius
Leopold (VII Erzsébet-körut).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garsond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fa și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 or., pe șase luni
12 or., pe trei luni 6 or.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 or., pe șase
luni 10 or., pe trei luni 5 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 or., pe 6 luni 12 c., pe trei
luni 6 corone. — Un esemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 203.

Brașov, Luni-Marți 17 (30) Septembrie.

1902.

Alcoholism moral.

(a) Importanța școlii în viața culturală, socială și națională a unui popor, astăzi nimeni nu o mai poate tăgădui.

În mâinile corpului didactic de toate gradele este depusă soarta unui popor și cu cât rânduile acestui corp vor fi mai mult pătrunse de un spirit sănătos, cu cât membrii corpului didactic vor fi stând pe un pedestal mai elevat moral, cu atât mai frumos viitor îi va surîde poporului respectiv, care prin generațiile, ce se succedeză, conduse în direcțiune bună, quasi se regenerază și se perfecționează din ce în ce mai mult.

E de prisos să mai accentuăm momentul național al educațiunii și instruciunii.

În frageda etate a copilului, scoterea în relief a părților glorioase a istoriei naționale, învățarea unor cântece potrivite naționale, și altele de felul acesta, imprimă urme neșterse în memoria și inima lui.

La adânci bătrânețe încă, omenii cu buze tremurânde de slăbiciunea etății și cu emoțiune recităză vr'o poezie, orî cântă vr'un cântec învățat într'un timp, pe când buzele lor copilăresci abia puteau bălba o frază corectă.

Etă de ce instruciunea mai ales a primilor ani de copilărie este determinantă pentru totă viața!

Copilul român de exemplu, ale cărui urechi s'au deprins în prima etate cu vibrația sunetelor cântecului lui Kossuth, chiar și atunci, când în decursul ulterior al instruciunii sale va fi avut parte de o direcțiune mai sănătoasă națională românească, totuși la anumite momente va fi ispitit să ridice umerii *à la hongrois*, să pună mâna în păr și să se entusiasmeze în paguba aspirațiunilor genuine ale poporului său.

Și poate acele momente vor fi tocmai din cele decisive, când ar trebui salvată demnitatea națională și când situația împrejurărilor ar cere înlăturarea echivocității și a ermafroditismului național, a politiceii epurilor de două hotare.

Eată de ce educația, școla, a fost în tot-deuna considerată ca factor principal întru ajungerea idealurilor urmărite de-o națiune.

Ferice de poporul, care poate usa nesupărat de acest factor, în sensul aspirațiunilor sale!

Vai de acel popor, care având puterea în mână, forțeză lucrurile pe calea nenaturală și *abusează* de școlă, făcând din ea factor de cucerire pentru sine, jignind pe alții!

La sfârșitul anilor școlari se face bilanțul, de cei-ce se pricep a-l face și la începutul anului se rangăză cohortele și se îndemnă spre nouă biruințe.

Cu aceste lucruri în timpul actual se însărcinează presa.

În presa de la noi foile „patriotice“ fac bilanțul pe tema, cât s'a câștigat prin școlă pentru maghiarism, ér la începutul anului școlar se suflă buciul prin pressă, îndemnându-se membrii corpului didactic, cari ar inclina spre tergiversare, la luptă fără repaus.

Avem înaintea noastră un articol dintr'o foie, ce apare în Clușii și se vinde cu 1 creițar. Articolul poartă titlul „Limba maghiară“ și în ceea-ce privește paroxismul șovinismului și abuzul de importanța școlii în sens șovinist, putem dice, că a atins recordul cel mai mare, ce se poate debita în această materie.

După ce autorul constată, că maghiarisarea prin școlă face puține progrese, pentru-că învățătorii chiar decă știu ungueresce și predau cât le prescrie legea în limba maghiară, spune că în afară de școlă totuși in-

trebuințeză limba lor națională în conversația cu elevii. Afară de această sunt însă o mulțime de învățători, cari habar n'au de limba maghiară.

Și ce propune autorul articolului de la foia cu un creițar? Etă cuvintele-i proprii:

„Să-i trimitem în iad pe acești învățători, ér școlile lor să le aprindem. Legea spune, că limba maghiară este obligătoare în toate școlile. Acastă lege trebuie încă înăsprită: Limba maghiară să nu fie numai obiect obligator, ci să fie limba de predare în toate școlile... Să schimbăm politica noastră de până acum. Să nu fim lași, ci să ne apucăm de lucru cu fier și foc... De cine și de ce să ne temem?... Să avem și noi odată curajul să facem ceva! Minimul, pe care îl putem face, este să trimitem în ținuturile naționalităților învățători neaoși maghiari, cari să nu știe altă limbă, decât ungueresce. Să închidem orice școlă, care n'are limbă de predare maghiară. Să eliminăm pe toți învățătorii, cari într'un anumit termin nu învață ungueresce! Să facem obligătoare limba maghiară în administrație. Să maghiarisăm cultul divin în totă țera!... Dór suntem în Ungaria și fie-care e stăpân în casa sa. Decă Germania are dreptul să fie germană, Anglia englesă, Franța francesă, de ce să n'arbă dreptul Ungaria să devină maghiară? Numai voință trebuie! În mâinile d-vostre sunt frânele, d-lor profesori și învățători! Decă d-vostre veți face din micile copile mame maghiare, din micii copilași patrioți maghiari, atunci în 30 de ani cu ajutorul legislației vom pute face maghiară această patrie! Numai muncă și curaj și Dumnezeu Ungurilor va binecuvânta munca noastră.“

(„Kol. Friss Ujság“. 27 Sept.)

Noi scim foarte bine, ce fel de condeie scriu la aceste foi, și nu ne mirăm așa de mult, de ceea-ce am reproduș mai sus, dér ne mirăm, că publicul maghiar nu se satură odată de atâtea ineptii, câte i-se ofer ăilnic în aceste foi.

Articole de felul acesta sunt ca alcoholul, cu care decă s'a deprins cine-va, nu se mai poate lăsa de el și bea până ajunge la nebunie.

Alcoholismul este o bolă incurabilă, abominabilă și distructivă pentru individ, — alcoholismul moral este încă și mai periculos pentru națiuni!

În contra legii naționalităților.
E cunoscută acțiunea comitatului Pojun contra legii naționalităților. Foile ungueresci aduc scirea, că și din Hodmezövásárhely s'a trimis dietei o adresă, în care se cere modificarea legii naționalităților și se sprijinesce acțiunea șovinistilor din Pojun. — Grăbiți, grăbiți, d-lor, decă vi-se pare că timpul e scurt...

Pactul. Trei zile au tratat miniștri ungueri și austriaci asupra pactului. Conferențele s'au ținut în Viena. La conferențe a participat și ministrul comun de esterne, contele *Goluchowski*. Din împrejurarea, că tratările au durat de astădată așa de mult, „Neues Wiener Tagblatt“ concludă, că ambele guverne sunt firm decise de a finalisa odată opera pactului. În ce privește tariful vamal, nu se vor mai ivi — se dice — greutăți, ér divergențele de până acuma să fi fost în mare parte înlăturate în conferența de Sâmbătă. — Oficioșele din Budapesta și Viena combat scirea lansată de unele foi — și pe care am înregistrat'o și noi în numărul precedent — că între cele două guverne s'ar fi produs o ruptură atât de mare, încât pactul ar pute fi considerat de zădărnicit timp îndelungat. — Cu toate asigurările acestea, ce se dau din parte guvernamentală, totuși rămâne constatat, că neînțelegerile între Ungaria și Austria nu s'au aplanat nici de astă-dată definitiv.

Serbi contra Croaților. În *Neoplanta* s'a ținut la 25 Septembrie un mare meeting de protestare contra esceselor croate din Agram. Au participat cam 10,000 de Serbi. Meetingul a fost deschis printr'un discurs rostit de presidentul *Vu-*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Nopti senine.

De F. M. Dostojevskij.

(3) (Urmare).

Necăjit și cu fruntea încrețită pășese mai departe și nici nu bagă în seamă, că mai mulți din trecători se uită la el zimbând, și că o fetiță îi feresce din drum și rîde tare, uitându-se cu ochi mari la surisul lui și la mișcarea mânilor sale. Ast-fel sosese omul ciudat la casa sa. Se pune la masă și mănâncă, și el încă tot nu și-a venit în fire. Abia după ce s'a strîns masa și când vecinic mahnita Matronja îi întinde pipa, își revine la conștiință. Se însera, ér în sufletul lui era de asemenea amurg și deșertăciune. În jurul lui zăcea în ruine o împărăție înrăgă de visuri. În odaia lui liniște. Singurătatea, liniștea și trândăvia măgulesc fantasia, care se înfierbântă cu inecul, ca și apa în mașina de cafea a bătranei Matronja, care umblă de ici până colo în bucătăria de alături și își fierbe cafeaua. Cartea, pe care o luase să ce-

tăscă, cade din mâna visătorului înainte de a fi ajuns la pagina a treia. Érași și-a dezvoltat fantasia puterea sa, creând o nouă lume, cu o nouă viață fermecătoare... un vis nou, o fericire nouă, otravă nouă îmbătătoare! Ce-i pasă lui de realitate! El nu se gândește, că și lui poate să-i sune odată césul, când pentru o ăi de viață reală și-ar da toți anii săi fantastici. El nu dorește nimica, fiind-că e mai pe sus de ori-ce dorință, fiind-că el însuși este artistul vieții și își plasmuesce fie-care cés după propria sa voință. Și atât de ușor și natural este înjghebată această lume de basme, încât o privești de realitate, în loc de plămuire a fantasiei. Multe nopti nedormite trec ca o singură clipită de fericire. Ér când rațele dimineții ating ferestra și împrăscie lumină în odaie, atunci visătorul nostru obosit se aruncă pe pat și ațipesce cu fericirea dulce în suflet. Ce amăgire! În pieptul lui întră iubirea cu bucuriile ei nesfârșite și cu chinurile ei dorite. Este acesta numai un vis?... Acastă grădină, neglijată și sëlbată, cu cărările sale, pe cari a crescut erbă și pe cari de atâtea-ori mergeau împreună, sperau și se mahniau împreună? Acastă casă ciudată bătrânească, în care

ea a trăit atâtea ani o viață atât de izolată și sombră cu bărbatul bătrân, moros și tăcut...
„Și d-vostre n'ați făcut alt-ceva totă viața, decât ați visat?“
„Totă viața, Nasstencia, și am credința, că așa voui și sfârși.“
„Asta nu se poate“ dise ea cu neliniște; „asta nu mai poate merge așa. Atunci mă tem, că și eu ar trebui să-mi sfârșesc viața lângă hunica.“
„Acuma, că șed lângă d-vostre și vorbesc cu d-vostre, mi-se pare ciudat să mă gândesc la viitor, deore-ce în viitor nu pot vedé, decât tot izolarea acesta, tot viața acesta mută și nefolositoare. Despre ce să mai visez, după-ce alătura de d-vostre am fost în adevăr fericit. Să fiți binecuvântată deci iubită copilă, că nu m'ați respins și că pot dice, că am trăit cel puțin două seri din viața mea.“
„Nu, ah nu!“ esclamă Nasstencia și o podidiră lacrimile. „Nu, să nu mai fie, cum a fost. Nu ne vom despărți! Ce sunt numai două seri?“
„O, Nasstencia, Nasstencia! Șciți d-vostre pentru cât timp m'ați împecat cu mine însu-mi? Șciți, că nici-odată nu-mi va mai păré rău, că în viața mea am făp-

tuit crime și păcate? Căci o asemenea viață este crimă și păcat.“
„Acuma însă s'a sfârșit, de acuma vom fi împreună. Eu sunt o fată simplă, am învățat puțină carte, deși bunica mi-a ținut un învățător. Dér vă înțeleg foarte bine, fiind-că toate câte mi-le-ați spus, le-am trăit și eu, când ședeam legată de bunica mea. Și acuma am să vă povestesc și eu viața mea, fără să vă ascund ceva și am să vă cer un sfat. O, d-vostre sunteți un om prea înțelept. Imi promiteți, că mă veți sprijini cu sfatul d-vostre? Eu n'am nevoie numai de sfat înțelept, ci mai ales de un sfat din inimă, un sfat frățesc, ca și cum m'ați fi iubit o viață înrăgă.“
„Sunt de acord, Nasstencia, sunt de acord!“ strigău eu încântat.
„Jumătate din istoria mea vă este deja cunoscută, de vreme ce știți, că am o bunică. Am venit la ea ca copilă mică de tot. Părinții mei muriseră. Se crede, că bunica mai înainte era mai bogată, căci până în ziua de astăzi vorbește despre zile mai bune. Ea însă și m'a învățat să vorbesc franțuzesce. Când eram de cinci-spre-șapte ani (acuma sunt de șapte-spre-șapte), instruciunea s'a terminat și nic

kicevică, care recomandă spre primire proiectul de rezoluție, ce s'a votat în conferința din Carloviț. Moțiunea constă din șase puncte. În punctul prim se exprimă indignarea și disprețul Sârbilor față de cele întemperate în Agram; în punctul al doilea se desaprobă guvernul din Croația-Slavonia, care nu regulază pe cale legală dreptele postulate ale Sârbilor; în punctul al treilea, meetingul își exprimă nemulțumirea față cu guvernul și administrația din Agram, a căror atitudine a pricinuit izbucnirea anarhiei în capitala croată, anarhie ce a domnit timp de 4 zile și 3 nopți, devastând, incendiând și nimicind averea Sârbilor, necruțându-se nici biserica și școala. Punctul al patrulea pretinde *satisfacție* deplină prin insultele, ce li-s'au adus Sârbilor; apoi ca administrația țării și a capitalei să fie pusă în mână înțergice, cari pot să garanteze liniștea și ordinea și să scutască existența personală și materială a Sârbilor din Croația-Slavonia. În punctul al cincilea, meetingul invită dieta ungară și dieta croată, ca să mijlocască o satisfacție cinstită poporului sârbesc și despăgubire pentru pagubele suferite de Turcia și de celele meetinguri decise alegerea unui comitet, care să înainteze factorilor competenți decisiunile acestora.

Meetingul a trimis, prin ministrul președinte Szell, o telegramă omagială monarhului în limba maghiară.

Relațiile turco-ruse. Se telegrafază din Constantinopol diarului „Frankfurter Zeitung”, că se dă o mare importanță vizitei marelui duce Nicolae Nicolaevici la Sultan, după serbările de la Șipca. Învoita această arată satisfacția Rusiei pentru învoirea date de Turcia, ca să treacă patru torpile ruse prin strâmtoarea Dardanelor. Deosebit de acesta se crede, că Turcia a făcut Rusiei și alte concesiuni importante.

Presă germană despre prigonirea Șvabilor.

Foile ungurești se jeluiesc éráși contra Germanilor din imperiu. De astă-dată sunt mahnite, că diare mari din Germania nu trec cu tăcerea peste ultimele prigoniri, ce s'au pus la cale contra presei germane din Ungaria. Osîndirea și espulsarea lui Cramer și a lui Artur Korn, apoi condamnarea lui Kriesch, au produs o justă indignare în opiniunea publică din Germania și diarele germane, făcându-se ecool revoltei sufletesci provocată de ultimele procese ale șvabilor, protesteză viu prin articole remarcabile.

„Neueste Nachrichten” din Berlin accentuează între altele, că prin procesele

acestea s'a adus o *gravă insultă dreptului și dreptății*. Guvernul maghiar — dice fóia germană — n'a luat până acum prin nici un cuvânt poziție în presa ce-i stă la îndemână contra acestei încălcări a dreptului, de unde reiese, că el le aprobă. Prin procederea acestei cetățenii de limbă germană au arătat că sunt declarați *cețățeni de a doua mână*, deși în interesul său propriu statul ungar ar face bine, decât ar scuti și promova cultura cetățenilor de limbă germană și decât i-ar câștiga pentru sine.

„Vossische Zeitung” scrie: „Nu se pôte retăcea ceea ce s'a întâmplat. Tribunalele maghiare au comis o volnicie în contra dreptului de drept, ca să facă acestuia dușmanii Germanilor. Casurile acestea au revoltat nespun de mult pe Germanii din Ungaria și din scrisorile ce sosesc de acolo, se vede desperarea lor. Rău serviciu fac tribunalele maghiare prin astfel de procese, fiind-că înstrăineză, pe o lungă durată, pe sincerii amici germani de ideea de stat maghiar. Icuți între Slavii-de-sud, Maghiarii n'au amicii mai buni, decât pe Germanii din Ungaria, decât ei vor să se și-i păstreze. Decă însă Maghiarii aduc la desperare pe Germanii în patria lor, decât omorâ în ei sentimentele lor naționale prin această *ofensă Germaniei aliate*.”

Tot astfel scrie și „Tägl. Rundschau” și alte diare mari germane.

„Függ. Magyarország” vrënd se dea un răspuns foilor din imperiu, declară, că nu primesc sfaturile acestora, și dice: „*Noi de la ei (de la Germanii Prusieni) învățăm politică de naționalitate, ce cea ce le este permis lor în Posen și Alsacia, o facem și noi aici acasă, indiferent, decât acesta le place ori nu celor din Berlin*”....

„Magyarország” dice, că decât Germanii înțeleg alianța cu Ungaria așa, ca „agitatori” germani din țără să aibă mână liberă, atunci Ungurii n'au problemă mai urgentă de rezolvit, de cât să se scuture cât mai curând de alianța cu Nemții.

„Corda Fratres”.

Spre orientare tinerimei universitare de pretutindeni.

Situația în ajunul congresului din Peșta.

La începutul lui Septembrie c., când mă gândeam să public unele comunicări și informații privitoare la al III-lea congres internațional studentesc, al cărui termin se apropia, și față de care sciam, că mulți studenți români se aflau în o stare de neorientare; étă, că în ultimul moment vine revocarea congresului invitat a se ține la Budapesta. — revocare destul de surprinzătoare după ceea ce sciam de mai înainte.

Invitarea congresului la Budapesta s'a făcut cu consimțământul guvernului țării, în deosebire congresul a fost pus sub patronajul premierului Széll Kálmán și al ministrului de culte Iuliu Wlassics. Din budgetul țării s'au oferit comitetului aranjat 25 mii corone, mai mult, decât s'a cheltuit la Turin, ori la Paris, ér muniapiul Budapestei încă a promis a-și lua partea cuvenită în sprijinirea comitetului. În luna lui Iunie Dr. Ludwig Rezső, presidentul efectiv al Federației „Corda Fratres”, a fost la Padova, unde credea, că are prietin și frate de cruce pe Ramaldo Iacchia, vice-presidentul Secției italiene, care de fapt a și făcut, de dragul acestei prietunii, ore-cari buclucuri secției sale. Dr. Ludwig a fost apoi la Turin, la Genua, la Paris, Londra, Berlin.

În același timp acei, cari aveam conducerea secției Române, nu stam nici noi în nelucrare. Față de decile de mii ale guvernului maghiar (de ce să-i mai dicem ungar?), noi aveam în 31 Martie n. 1902 bani gata în cassa direcțiunei Secției Române 355 corone și 61 bani, și aveam nădejdea, că atunci, când ne vor trebui, vom avé și bani. Mai aveam informații bune despre raporturile din Federațiune, aveam legăturile noastre; și aveam mai ales contrariul pe ministrul Iuliu Wlassics și pe presidentul Federației Dr. Ludwig Rezső, unul mai „teremtete” decât celălalt, cari se întreceau în a născoci cele mai ciudate gogomării și se credeau cu acesta la culmea patriotismului maghiar, pe când în cele din urmă ne dădeau numai noué cele mai isbitóre argumente chiar contra domniilor lor.

Acei, cari au urmărit lucrurile cu órecare atențiune, au putut să prindă unele momente ale activității Secției române; astfel frumoșele manifestațiuni din Roma (Aprilie 1902), rezultatul unei inițiative a bravului nostru tovarăș de muncă Remus P. Iliescu; apoi după amenințările ministrului Wlassics, răspunsurile noastre, cari au fost apreciate favorabil de presa italiană, atât din regat, cât și din provinciile iridente.

Dér pe când în afară aveam cele mai frumoșe șanse, — mulțămitea celor gături, cari din când în când se dau pe față între Budapesta și Bucuresci — doi studenți din Bucuresci (la stricare ajung și puțin) luaseră asupra lor rolul de a se prăvăli ca și nisce buturuge în calea naționalilor lor. Fiind-că micii buturugari amenințau a ne face încurcături prea supărătore, am plecat din Viena la Bucuresci, ca să mă pot pune în înțelegere nemijlociu cu studenții de acolo. Și pe când Ludwig Rezső căuta speranțe și asigurări prin Italia, Franța și pe unde va mai fi umblat, eu aveam să lupt pentru spe-

ranțele tinerimei române, — cu frații mei de un sânge. Țineam consfătuiri și ședințe după ședințe; dér nu era chip de a isprăvi ceva mulțumitor. Considerațiunile, cu cari mă aflam față în față cu aceste ședințe și mai vërtoș cu convorbirile particulare, tăiau de la început calea a ori-ce înțelegere....

Odată cu avântul, ce lucrările noastre pregătitoare îl luaseră, cheltuielile împreună cu aceste lucrări se urcau și ele cu o iuțelă neașteptată*) — și pe lângă neînțelegerile interne virite în secțiunea noastră. Situația Secțiunei se mai agrava și prin neajunsurile financiare. Ér congresul se apropia tot mai mult și trebuia să ne gândim tot mai mult la puținul ce înprejurările n'ar mai fi lăsat să ducem la îndeplinire și să creăm în grabă mare mijlocéle bănesci, fără cari nu se pôte face nici puțin.

În aceste împrejurări ne vine revocarea congresului.

Reflexiuni cu privire la revocarea congresului.

Ce să înțelegem din această revocare? Ori speranțele, ce a acestor erudiți Ludvig din lunga sa călătorie, erau prea subrede? Dér decât era această, pôte revocarea se făcea mai înainte. Și apoi este lucru știut, că Maghiarul nu este din fire atât de puțin încrezător în sine însuși.

Ori mișcările abia începute ale Românilor și ale Slovacilor și solidaritatea acelor dintăiu cu Italianii, i-a băgat în spaime pe voinicoșii Maghiari? Adevérat, că Sârbii și Croații nu stăteau nici ei nepăsători față de congresul din Budapesta; dér a-și pune o sută contra unu, că la aceștia nici nu se gândiau Maghiarii.

În ori-care cas, revocarea congresului din Budapesta este pentru noi o incurajare.

(Va urma)

America și Evreii din România.

Marele diar german „Kreuzzeitung” din Berlin a publicat un articol remarcabil privitor la nota americană. Articolul combate escelent America și arată, că mai puțin ca alte state, ea are dreptul să învoce umanitatea atunci, când la ea acasă tratéză în mod barbar cu Negrii. Fóia germană scrie între altele:

Demersul cabinetului american este deja insolit prin faptul, că afirmă dreptul de amestec al Americii în afaceri cari n'o

*) Sumele spesate și acelea, cu cari datorăm încă, și alte, fără îndoia, stau de parte de ceea ce 25 mii și desi ofrande, de cari se va fi bucurat comitetul maghiar, după împrejurările noastre însă sunt considerabile.

Sper a publica în scurt timp date amănunțite.

învătătorul n'a mai venit. Atunci am făcut o posnă. Ce am făcut, nu vë voiți spune, destul, că greșéla, ce am făcut'o nu era așa de mare. Intr'o diminéță bunica mă chemă la sine și dice, că deórece este órbă, nu pôte să mă supravegheze, luă deci un ac cu gămălie și îmi acăță rochia mea de a ei: ast-fel eram condamnată să-mi petrec viața, până nu mă voiți îndrepta. La început mergea așa: lucram, ceteam, învățam, alătura de bunica. Odată îmi luai refugiu la un șiretlic; mă înțelesei cu Darja, să sedă ea în locul meu. Darja, servitóreă noastră, e surdă; ea șeđu în locul meu. Bunica ațipise în jilțul ei, ér eu mă dușei în depe. Bunica o prietenă. S'a sfirșit însă creșdénd, că sunt la locul meu. Darja vede, că bunica vorbesce, dér nu pôte auzi, se gândesce, ce să facă, desprinde acul și fuge. Uitasem să spun, că noi, .. era să dic bunica, are casa proprie, o căsuță de lemn cu trei ferestri și tot așa de bētrână, ca și dēnsa. Sus mai avem o odăiță. În această odăiță se pută un chiriăș.

„Aveați și mai înainte chiriăș?” întrebai eu.

„Se înțelege, că aveam chiriăș —

unul, care sciea să tacă mai bine, decât d-vóstră; abia își puté mișca limba. Éra un omuleț bētrân, uscat, mut, orb, schiop, așa, că nu mai puté trăi pe lume și muri. Ne trebuia deci un alt chiriăș, căci fără chiriăș nu putem trăi. Chiria această și mica pensiuă a bunicii sunt singurele noastre venituri. Noul nostru chiriăș era un om tñer și nu era din Petersburg.”

„Nasstenca, este chiriășul nostru tñer, ori nu?” mă întrebă bunica.

„Nu voiam să mint. „Nu este de tot tñer, dér nici bētrân nu este” răspunsei eu.”

„Are esterior plăcut?”
Éráși nu voiam să mint. „Da, bunică, are esterior plăcut.”

„Asta-i curată nenorocire! Iți spun, nepótă, el bagă de sémă și se nu te prea uii la el. Ce timpuri! Ce timpuri! Așa un chiriăș sērac și să aibă esterior plăcut! Mai de mult nu era așa!”

Bunica vorbesce tot mereu despre timpurile trecute. Ea era mai tñeră în timpurile trecute, sórele avea mai multă caldură în timpurile trecute, smântâna nu se acria așa de repede în timpurile trecute, tóte era mai bune în timpurile trecute. Eu sed și tac, gândiam însă în mine: Óre nu este bunică-mea aceea, care îmi

sugeréză gânduri rele, când mă întrebă, decât chiriășul este tñer, frumos? Însé la acesta nu m'am gândit, decât un moment.

Intr'o diminéță vine chiriășul la noi, să ne reamintescă, că i-s'au făgăduit tapete noué pentru odaie. Din vorbă în vorbă, bunica se făcu vorbăreță și dice: „Nasstenca, adă tabla de socotélă din odaie de durmit.” Eu mă făcui roșie ca piparușă, nu sciu de ce, sării repede, uitând, că sunt acațată de bunica. În loc să scot acul pe neobservate, în săritura mea am tras rochia bunicii după mine. Vēđénd acum, că străinul observase totul, nu mă putui mișca din loc și începui să plâng. Mă simțiam așa de rușinată și nenorocită.

Bunica strigă: „Ce tot stai?”

Eu încep să plâng cu sughiț.

Chiriășul vēđénd, că mi-e rușine de dēnsul, și-a luat rēmas bun.

De atunci trăsarim la ori-ce mișcare, ce se auză din pridvor. Mē temeam mereu, că vine chiriășul, și tot-dēuna scoteam acul. El însă nu mai veni. După vre-o două săptămâni ne trimise vorbă prin Darja, că el are cărți frumoșe de cetit și pôte să ne trimită, decât doresce bunica, ca să-i cetesc din ele. Bunica a primit cu plăcere acest ofert, dér a întrebă, decât

sunt cărți morale? „Decă nu sunt morale, Nasstenca, atunci nu-i permis să citești din ele, căci n'ai învăța decât lucruri rele.”

„Ce aș învăța bunico? Ce stă scris în cărțile acelea?”

„În cărțile acelea stă scris, cum se duc tinerii pe fetele cinstite din casa părintesă sub pretext, că se vor cununa cu ele și după aceea le părăsesc, așa că ajung pe drumuri. Eu, adaugă bunica, am cetit multe cărți de acelea. Tóte sunt așa de frumoșe descrise, încât stai nóptea întregă și citești din asemenea cărți, Nasstenca. Ce ne-a trimis?”

„Romane de Walter Scott, bunico.”

„Nu stă scris în ele despre pozne tñeresci? Én' veđi, n'o fi pus chiriășul în vr'una ele vr'o scrisóre de amor?”

„Nu, bunico.”

„Én' veđi, pôte sub învălítórea scórței. Și acolo obicínuesc, ticăloșii, să pună țidule.”

„Nu, bunico.”

Începurăm așa-dér să citim din Walter Scott. Chiriășul ne trimitea din ce în ce mai multe cărți, ne-a trimis și pe Pușchin, așa că nici nu mai puteam fi fără cărți și acum nu mai visam, că mă mărit după un prinț chinezesc.

(Va urma)

privesc, cu toate că americanii ar țipa de sigur și tare, decât cineva ar vré să useze de acest drept în contra țării lor.

Să vede, că ținta este a se stabili un precedent. Am găsit deja indicațiuni în diarele jingoiste americane, cum că ar pute să vie momentul când Uniunea n'ar mai privi cu nepăsare oprimarea Finlandesilor de către Rusia și a Polonesilor de către Prusia. Cei d'acolo pățimesc de ideea fixă, că America e chemată să fie avocatul justiției internaționale. Strigătul trușaf: „We can lick the whole world“ (putem da cu piciorul lumii întregi) a devenit așa zicând o axiomă și decât nu se pré vorbește de densa la noi, pricina e că presa trăind sub influența marilor societăți de navigație a evreilor, etc. păstrează sistematic tăcerea asupra acestor isprăvi retorice și se mărginesc a sfătui pe Germani să fie politicoși față de copilandrul (boy) transoceanic.

N'ar trebui să se acrediteze la Americanii ideea, că America este arbitru și Lord chief of justice al lumii întregi. Și cu cât Yankeeii se razimă pe doctrina lui Monroe, cu atât este bine să le strigăm: Hands off (labele jos!) în ce privesc afacerile Europei.

Intelegem să fie neplăcut orașului New-York de a numera peste 600,000 de Evrei originari cei mai mulți din Europa orientală, dér această neplăcere s'ar fi putut manifesta în alt mod.

*

Agenția „Reuter“ din Londra este informată, că ministrul plenipotențiar român din Londra a dat lămuriri amănunțite guvernului engles despre situația Evreilor în România. Ministrul român a spus, că este autorizat a declara, că guvernul român nu poate să împedecă emigrarea jidovilor din România. El a cerut tot-odată lămuriri, decât opinia guvernului britanic este identică cu a ministrului de esterne al Statelor-Unite privitor la Evreii din România.

Macedonia și Albania.

Asupra situației în Macedonia și Albania sosesc din Constantinopol sciri alarmante.

Lui „Kreuzzeitung“ i-se telegrafază din capitala otomană, că contrar scirilor despre liniștea ce ar domni în Balcani, situația este din cele mai amenințătoare. Convingerea generală e, că în timpul cel mai apropiat vor urma evenimente sângeroase în aceste două provincii ale Sultanului. Bandele de rescuțați cutrieră Macedonia, terorizând populația și amenințând cu rescuță generală.

În Mitrovița, de când cu scirea despre instituirea unui consulat rusesc, situația e din cele mai critice. Părta e estrem de îngrijată și a trimis număröse trupe pentru înfrânarea turburătorilor.

O scire mult mai gravă sosesc din Salonici. După scirea această în toate satele bulgăresci din viațelul Monastir a izbucnit revoluția. Rescuțații, fanatisați de agenți bulgari, asediază satele turcesci. Dîlnic se întemplantă ciocniri sângeroase între ei și musulmani. Bulgarii, spune telegrama, sunt decizi a se răfui cu Turcii.

Într'aceea presa rusescă urmăză a alimenta spiritul de revoltă în Balcani prin publicarea de articole, în cari descrie situația ca fiind foarte critică. „Novosti“ din Petersburg ăice, că statele din Peninsula balcanică sunt nemulțumite în cel mai mare grad, ér ameliorarea situației o împiedecă administrația asiatică a Turciei, care nu vré nici să facă concesiuni, nici să introducă reforme.

SCIRILE DILEI.

16 (29) Septemvrie.

Sălbătăcie gendarmerescă. Din Valeadieni i-se raportéză „Drapelului“ despre o nouă sălbătăcie gendarmerescă. În comuna Valeadieni a fost rugă la sânta Maria-mică, precum și în ziua următoare după amiazi Duminecă a avut loc o petrecere poporală înaintea bisericeii și a școlii ca de obicei, și tinerimea, precum și ôșpeții sosiți, și-au petrecut în cinste și voie bună cu cântece și jocuri, cum scie Românul să-și petrecă mai bine. După cină tinerimea s'a adunat

érăși la joc, dér în alt loc, unde de obicei jôcă nôptea, când e cald și timp frumos. Jocul a decurs în cea mai mare liniște și voie bună. De-odată însă se pomenesc, că vin doi gendarmi (al treilea rămăsese la casa comunală) cu baioneta pe pușcă și-i provôcă ca să nu mai jôce. Căți-va feciori s'au rugat cu pâlăriile în mână de ei, ca să-i lase să-și petrecă, că nu se va întemplantă nici un réu. Atunci gendarmii infuriazți au început a lovi în drépta și în stânga cu paturile puscilor, așa încât la mulți li-s'a umflat fața și pieptul și s'au umplut de sânge. Atunci mulțimea a fugit, plecând fie-care către casă. Gendarmii însă au pușcat după ei în carne vie, ca și cum a-i împușca într'o turmă de câni, și la moment 3 feciori au căzut jos loviți de glônțe. Acești feciori sunt: Emilian Frantiș june, Dimitrie Leta june și Istratie Jorz, om însurat cu muere și copii. Toți cei împușcați sunt ômeni foarte de omenie și de trebă. S'a trimis îndată după vestitul medic Dr. Petru Mladin din Brebul, care venind nôptea la 12 ôre a legat pe cei răniți, constatând că doi sunt împușcați prin brațe, ér al treilea prin partea cãrnôsă a spatelui, trecând plumbul prin densul. Gendarmii au mers după această bravură la casa comunală, unde au slobodit puscile pe toate 4 ulițele, ce duc în 4 direcțiuni dela casa comunală, dér din întemplantă nu au nimerit pe nimeni. Diminéta la un vecin s'a aflat un plumb înfipt în stâlpul porții. S'a făcut imediat arătare.

Sosirea ôșpeților Ruși în Bulgaria. Cuirasatul rusesc din flota Mărei-negre „Georgy Pobiedonosef“, având pe bord pe marele duce Nicolae Nicolaevici de Rusia și pe ceilalți ôșpeți ruși, a sosit Vineri la Varna și a fost primit cu salve de artilerie. Principele Bulgariei a făcut vizită Marelui duce pe bordul cuirasatului. Marele duce a înapoiat visita principelui Ferdinand pe bordul crucișătorului bulgar „Nadejda“, după care apoi principele și marele duce au debarcat în oraș în aclamațiunile entusiaste ale mulțimei, salutați la cheul de debarcare de ministru-președinte Daneff, metropolitul din Varna, clerul și autoritățile publice. Vice-președintele Sobraniei a ărostit un discurs, urând marelui duce bună venire pe pământul Bulgariei. O companie de soldați a dat onorurile militare. Marele duce și principele Ferdinand (cu suitele lor au plecat cu trenul, în mijlocul ovațiunilor entusiaste ale populației, la Tirnowo. — Vaporul „Petersburg“ cu ceilalți ôșpeți ruși a sosit Sâmbătă diminéta la Burgas (port la Marea-negră) unde au fost salutați de bună venire în numele principelui Ferdinand și al guvernului bulgar. Ôșpeții ruși au plecat îndată cu trenul la Starazagora (Eski-Zagra), de unde apoi s'a dus la Șipca.

Proces pentru mănăstiri. Sub titlul de mai sus cetim în „D. T. f. U.“ următoarele: Între Sârbii și Români din Ungaria de sud există de când cu împărțirea averilor bisericesci o luptă înverșunată pentru posesiunea mănăstirilor gr. orientale rămase în proprietatea Sârbilor și din cari Români reclamă mănăstirile din Vezdin, Sângeorgiu și Mesici. Români, precum se scie, au adresat primăvara trecută în cestiunea această un memoriu voluminos Majestății Sale. Acest memoriu a fost însă respins pe motiv, că afacerea nu se poate tranșa pe cale administrativă, ci pe cale judecătorească. Metropolitul Meșianu a intentat acum proces în această afacere la tribunalul regesc din Budapesta, ca for delegat. În cercurile interesate se așteptă cu neastîmpăr rezultatul acestui proces.

Cataclism în Sicilia. La Catania, în Sicilia, s'a deslântuit un uragan foarte violent. Plôia a prefăcut stradele în rîuri inundând casele. Vestita vilă Bellini a fost distrusă. Calea din jurul vulcanului Etna a devenit impracticabilă, în urma acestui uragan, care a smuls și șinele căii ferate Catania—Palermo. Regiunea vulcanului Etna e tótă devastată. Vulcanul Etna amenință cu erupțiunea. Și erupțiunea e cu atât mai probabilă, cu cât doi

vulcani din insulele apropiate Lipari au început deja să arunce lavă, producând mari detunături. La Modica, lângă Catania, s'a revărsat torentul, care străbate orașul. Apele au ajuns până în primele etagii ale caselor, distrugând toate obiectele. Nu se cunoșce numărul victimelor. Pagubele sunt imense. Au fost trimiși în grabă soldați la fața locului pentru a da ajutoare.

Un apel pentru Buri. Telegrama din Paris vestesc, că generalii buri au trimis un apel tuturor ăiarelor europene, rugându-le să deschidă liste de subscripțiuni publice pentru Buri sărăciți în timpul războiului, și anunțând că Botha Dewett, și Delarey vor umbla prin orașele principale ale Europei pentru a ține conferențe.

Cununie. Azi în 15 (28) Septemvrie s'a celebrat în biserica Sf. Nicolae din Zărnesci cununia d-lui Valentin Bude cu d-șora Emilia Garoiu. După cununie ôșpeții s'au întrunit la masă în sala cea mare a hotelului comunal. Erau cu toții vr'o 200 persoane. S'au rostit mai multe toaste; am remarcat pe al părintelui protopop Dan în sănătatea mirilor, al d-lui avocat Garoiu în sănătatea nunilor (d-l învătător Nicolae Pană cu d-na) al d-lui învătător Butnariu din Brașov în sănătatea părinților etc. După cină a urmat dans până în zorii de zi. — Mirele este fiul d-lui director Bude din Zărnesci și are licența în litere și filosofie de la universitatea din Bucuresci, unde a funcționat ca profesor la liceul frances. D-sa se va duce acum pentru completarea studiilor la universitatea din Jena. Intre felicitările, ce au sosit din acest incident pe adresa mirilor, era și una în poezie trimisă de d. St. O. Iosif, cunoscutul nostru poet. — Cor.

Un nou tren accelerat va circula de la 1 Octomvrie între Brașov și Budapesta, prin care se împlinesc o veche dorință a Brașovenilor. Cu acest tren poate cineva călători din Brașov la Budapesta și înapoi într'o singură zi, fără să trebuiască a călători și nôptea. Acest tren accelerat va pleca de aici diminéta la ôrele 6:45 și trecând prin Arad va sosi în Budapesta la ôrele 9:35. Din Budapesta va pleca la ôrele 6:50 diminéta și sosesc în Brașov la ôrele 10 și 4. Acestui tren îi va fi anexat pe tótă linia și un vagon restaurant.

Esamenele de primire în școla militară din Viena. Primim din isvor particular următoarele date privitor la esamenele aspiranților pentru întrarea în școla de cadeți de artilerie din Viena: „Esamenele au durat patru zile. Au fost foarte stricte și s'au întins peste nouă studii și mai cu sémă s'a esaminat din matematică, istorie, geografie, fizică și chemie, punându-se întrebări ca la maturitate. Dintre 160 aspiranți pentru anul I, au căzut la esamen peste 30 de inși. Intre cei ce au făcut esamen cu succes bun sunt 3 români, doi din Brașov și unul din Bucovina.“ Unul dintre aspiranții brașoveni am aflat că este fiul d-lui medic de brigadă (Oberstabsarzt) Dr. I. Popp.

Monete de un fiorin falsificate. Dômnă A. Czige din Arad a cumpărat alaltăeri nisce gășce în piața din Timișoara și le-a plătit cu dece fiorini în argint. Poliștului de serviciu i-a bătut la ochi, că dômnă plătesce numai cu argint și cerând să vadă banii, a observat, că sunt falsificate. La poliție d-na Czige a depus, că banii i-a cumpărat de la George Pinteau din Arad pentru cinci fiorini veritabili. S'a făcut întrebare pe cale telegrafică la poliția din Arad, ér d-na Czige a fost reținută în arest. Banii sunt imitați cu multă măestrie și sémănă foarte bine cu cei adevărați. Numai inscripția gravată pe dungă lipsește, altminteri sunt întru toate identici, chiar și la sunet, cu fiorinii veritabili.

O declarație. D-l avocat Vasile Indre din Clușiu într'o scrisore, ce ni-o adreséză cu data de 28 Sept. st. n., ne rógă să dăm loc, pentru orientarea publicului, declarații solemne, cum-că „nici d-sa, nici soerul d-sale (d-l Vasile Pap

asesor la sedia orfanală a comit. Cojocnei) nu numai că n'au scris în „Ujsag“ și „Magyar Szó“ acele iradii și espectorări“, — despre cari s'a făcut mențiune la „Scirile ăilei“ din numărul de la 26 Sept. n al ăiarului nostru, — „ci despre cele scrise în „Magyar Szó“, domnia lor până ce n'au cetit „Gazeta“ nici că au avut scire, de ôrece ăiarul „Magyar Szó“ nici că l' cetsc...“

Am dat loc cu imparțialitate declarații de mai sus a d-lui Indre, cu toate că în „Scirea ăilei“, despre care e vorba, nu se susține și nici că se poate conchide din ea, că d-sa, ori soerul d-sale, ori ambii ar fi fost autorii celor scrise în „Ujsag“ și „M. Szó“.

Congresul din Veneția.

Programul congresului studentesc internațional, care se va ține la Veneția (Italia) a fost stabilit de direcțiunea generală a asociațiunei „Corda Fratres“.

Intrunirea studenților aderenți la congres e fixată pe ziua de 1 Octomvrie, când va avea loc recepțiunea solemnă la gară. S'era un mare coacert în piața San-Marco, iluminată „a giorno“.

2 Octomvrie, diminéta: Adunarea generală a soc. „Corda Fratres“ în marea sală a Ateneului venețian; la orele 2 d. a. vizitarea monumentelor orașelor; s'era: serată de gală la teatrul Goldoni, dată în onôrea soc. „Corda Fratres“ de d-l Ermette Novelli.

3 Octomvrie, diminéta: a doua ședință a soc. „Corda Fratres“; la ôrele 2 d. a. vizitarea muzeului și galeriei de artă; s'era: serenadă venețiană pe marele Canal.

4 Octomvrie, diminéta: excursiune în Estuar, visita la Murano, Burano, Torceto și Chioggia; s'era: senzație la primăria orașului.

5 Octomvrie, diminéta: Ultima ședință a soc. „Corda Fratres“; s'era: marșele banchet la Lido.

*

Direcțiunea societății „Corda Fratres“ organizéză o excursiune de la Veneția la Bucuresci.

*

Comitetul central al Ligei culturale, secția Bucuresci, în ședința sa de Vineri, a decis acordarea sumei de 1000 lei pentru trei studenți, cari să participe la congres, reprezentând pe Români din România, Transilvania și Bucovina.

ULTIME SCIRI.

Sinaia, 28 Septemvrie. Astăzi Regele și Regina întorcându-se din străinătate, au sosit aici la ôrele 5 s'era c'un tren special.

Sofia, 28 Sept. La primire în Varna Ignatiev ăise către președintele camerei: „Consolidați-vé! politisați mai puțin! Atunci fiți convinși, că Rusia va sta la spatele vostru!“

Vizita marelui duce Nicolae Nicolaevici în Constantinopol a fost în mod oficial anunțată Sultanului.

Petersburg, 28 Sept. ăiarele rusesci sunt în genere rezervate față cu serbările de la Șipca. „Novoje Vrenja“ tace. „Nowosti“ ăice, că serbările de la Șipca se încep într'un moment nefavorabil. În toate statele balcanice domnesce nemulțumire. Sunt speranțe într'un viitor mai bun, dér o putere asiatică (Turcia) stă ca în tot-déuna în calea acestor speranțe și nu e aplicată a face concesiuni.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 26 Septemvrie 1902.

H. Pomul verde: Szabó, Villány; Georgi, căpitan, Viena.

H. Bucuresci: Popper, Gröff, Fuchs, Kréts, Budapesta; Muray, Făgăraș; Váry, Vác; Hermann, Eperjesi, Budapesta.

H. Grand: Jancsó, Bôlön; Sichertmann, S. Sângeorgiu; Langer, Ploesti; Morocutti, Henne Holländer, Viena.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge și lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru comandație.)

Scrieri literare pentru popor.

Diu trecutul Silvaniei Legendă de Victor Rusu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rocha Catiței. Amedeo Madini. Din viața tristă. După natură. Bacalaureatul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc. comedie într'un act după A. Cotzebue, localizată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. Buticescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte de povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților de G. Simu. Pr. 60 b. + 6 b. porto.)

Sfătuiri de aur sau **calea către fericire** pentru sâtenii români de tota starea și etatea. Cel mai acomodat premiu pentru trunca de la școlile conf. sâtesci române, de Aron Boca Vel-bereanu. Cu su-prefață de G. Simu. Prețul 60 bani o pl. 10 b. porto.

Cuvinte de aur sau **invetături înțelepte** date de un părinte din oșelele lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. n. permisiunea prea Venerabilului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de bani, comedie în trei acte. Scrisă de A. Poni. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să jöce teatrul Prețul 24 b. (prin postă 28 b.)

Vieta după moarte, sau nemurirea sufletului, dedusă din misterul fructei omenescului și deserta minsa celor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de V. R. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspin și zimbire, poezii și proză de A. Pop. Prețul 80 b. (cu porto 86 b.)

„Omni“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc de George Călană inv. Acesta carte școlară manual pentru anul al IV-lea al școlii pop., pentru școlile de repetiție și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

Instrucțiunile populare despre datoriile și drepturile purtătorului de dare edate de Wilhelm Niemandz. Acesta carta e un îndreptar de o treabuză nepusă de mare pentru toți câți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Acesta broșură conține istorie și poezii morale spre excitarea gustului de cett la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. p.)

Trandafiri și Viorele. Poesii populare culese și ordinate de Ioan Pop-Rădeanu. Ed. t. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. Pop. Prețul (+ 5 b. p.)

oi prinși în cursă, comedie într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto).

Dr. Ioan Frappart prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 b. plus 10 b. porto.

„Considerații istorice asupra asociațiilor populare și aplicațiunile lor la națiunea noastră“ de Ioan Cluciu profesor la București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țigani, schiță istorică, de I. P. Rădeanu. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Istoria lumii part-a a III-a tălmăcită de preotul G. Moravin, după Dr. Th. B. Welser.

„Supplex Libellus Valachorum“, memoriul prezentat împăratului Leopold II. de către episcopii Bob și Adamovici în numele poporului român din Transilvania la anul 1791. Textul original latinesc și tălmăcit de acesta traducerea românească făcută de profesorul Dr. E. Dăianu. Sibiu, „Tipografia“ societate pe acțiuni. Un esemplar broșat costă 1 coronă (+ 5 b. porto)

Cursul la bursa din Viena.

Din 25 Septemvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119.20
Renta de cor. ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	—
Bonuri rurale ungare 4%	97.90
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	204.75
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.40
Renta de argint austr.	101.—
Renta de hârtie austr.	100.90
Renta de aur austr.	120.95
Losuri din 1860.	151.75
Acțiuni de-ale Băncei austro-ungară	15.92
Acțiuni de-ale Băncei ung. de credit	725.—
Acțiuni de-ale Băncei austr. de credit	687.75
Napoleonori	19.07
Mărci imperiale germane	117.—
London vista	239.50
Paris vista	95.10
Rente austr. 4% de corone	99.90
Note italiene	94.80

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Septemvrie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleonori.	19.04	„	19.07
Rubleni	11.20	„	10.30
Gubler Rusesci	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesci	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

Têrgul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 22 Sept. n. de 48,229 capete, la 23 Septemvrie au intrat 839 capete și au eșit 634 capete, rămânând la 24 Septemvrie n. un număr de 48,434 capete.

Se notază marfa ungerescă: veche grea dela 104—106 fil. tînără grea dela 113—114 fil., de mijloc dela 111—112 fil. ușoră dela 113—114 fil. — Sêrbescă: grea 111—113 fil., de mijloc 110—112 fil., ușoră 108—110 fil. kilogramul.

Brassóvármegye alispánjától.

Sz. 12045 - 1902.

Hirdetmény.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. 28-§-sa alapján ezennel köztudomásra hozom, hogy Brassóvármegye igazoló-választmánya az 1903-ik évre szóló legtöbb adót-fizetők névjegyzékét megállapította.

Ezen névjegyzék, mely ellen, mától számítandó 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz fellebbezésnek van helye, a vármegye székházánál közszemlére ki van téve.

Brassó, 1902 é. szept. hó 28

Jekel Frigyes alispán.

(688)1—1

Nr. 12045—19 2

PUBLICAȚIUNE.

Pe baza §-lui 28 art. de lege XXI ex. 1886, aduce la cunoștință, că comitetul rectificător al comitatului, a statorit catalogul viriliștilor pe anul 1903.

Acest catalog, în contra căruia începând cu ziua de astăzi în termen de 15 zile se poate apela la comitetul esaminător, este afișat spre vedere în casa comitatului.

Brassó, în 28 Septem. 1903.

Dr. Jekel, vice-comite.

1—1.(688)

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul a 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

STRUGURÎ de masă
séu de Cură

Cei mai frumoși și fini Chasselas și Tămăioasă, amestecați 5 Kl. în lădițe séu coșuri trimiși cu posta franco 3 cor. 50 b. Tămăioasă singură 5 kilo 4 cor. 50 b. Vin roșu Szegszárd din viile proprii 3 buteli de 0.70 litr, franco trimise 3 cor. 60 bani, foarte potrivit pentru cadouri la serbători mari, se pot comanda dela

Martin v. Willinger
Gross-Wein-Producent in Zomba (Ungaria)
(Comitt. Tolna).

5—10.(678)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURÎ.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de servicii.

BILANȚURÎ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, câtră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5.40 min. dim.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2.45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7.48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la órele 10.26 m. séra.

Dela Brașov la București:

- I. Trenul de persoane la ora 3.55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5.5 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11.40 a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2.19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tr. mixt. la ora 6.— min. séra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5.19 min. dim. (are legătura cu Tușnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 8.50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ora 3.15 m. p. m.

Dela Brașov la Zêrnesci (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9.2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3.44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6.14 m. d. am.
- IV. Trenul mixt la ora 9.42 m. séra.

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 5.7 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2.9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9.7 min séra.

Dela București la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2.18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ora 9.23 min. p. m.
- III. Trenul pers., la ora 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ora 7.49 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.)
- V. Tren accel. la órele 10.14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8.25 m. dim. (are legătura cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 3.20)
- II. Trenul de pers. la óra 1.53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6.50 m. séra (are legătura dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zêrnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ora 7.02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1.12 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 8.18 m. séra.